

Cumhuriyet'in ilk yıllarından günümüze, yaşadığınız yerleşmenin gelişiminde öne çıkan doğal ve beşerî faktörlerin neler olduğunu verilen tarih şeridine yazınız ve aşağıdaki soruları cevaplayıp cevaplarınızı arkadaşlarınızla paylaşınız.

- 1. Yaşadığınız yerleşmenin gelişiminde geçmişten bugüne öne çıkan doğal ve beşerî faktörler hangileridir?
- 2. Yaşadığınız yerleşmenin gelişiminde öne çıkan doğal ve beşerî faktörlerde
 - a. geçmişten bugüne ne tür bir değişim yaşanmıştır?
 - b. geçmişten bugüne yaşananlar, yerleşme alanında hangi açılardan değişime neden olmuş olabilir?
 - c. zaman içinde yaşanan değişim, yerleşme alanındaki insanların günlük hayatını nasıl etkilemiş olabilir? Açıklayınız.

4.1. YERLEŞMELERİN KURULUŞU VE GELİŞİMİ

İnsanların barınma, korunma, sosyoekonomik ve benzeri yönlerden çeşitli ihtiyaçlarını sürdürdükleri yerlere **yerleşme** adı verilir. İnsanlar, yaşadıkları mekânlarda tarih boyunca gerek doğal koşullara gerekse yürüttükleri ekonomik faaliyetlere bağlı olarak farklı türde ve özellikte yerleşmeler kurmuşlardır.

Temel ihtiyaçlarını doğadan karşılayan ilk insanlar, olumsuz iklim koşullarından ve doğadaki tehlikelerden korunmak için barınağa ihtiyaç duymuştur. Paleolitik Çağ'da doğadan avcılık ve toplayıcılık yaparak göçebe bir hayat süren insan; doğal koşulların etkisiyle oluşmuş olan kaya oyukları, mağaralar ve ağaç kovukları gibi mekânları barınma ihtiyacını karşılamak için kullanmıştır. Göçebe bir yaşam süren insanın, Neolitik Çağ'da tarım ve hayvancılık gibi ekonomik faaliyetlere yönelmiş olması yerleşik hayata geçmesine neden olmuştur.

İnsanın değişen ekonomik faaliyetlerin etkisiyle yerleşik hayata geçmiş olması, yerleşmede de değişime neden olmuştur. İnsanlar; bu dönemde daha çok iklim koşullarının elverişli olduğu, yeterli su kaynaklarına ve verimli tarım alanlarına sahip mekânları yerleşme olarak tercih etmiş; bu mekânlarda çevresinden kolay temin edebildiği taş, toprak, bitki gibi unsurları kullanarak basit evler inşa etmek suretiyle mekânsal düzenlemeye gitmiştir.